

Izhaja vsako sredo in petek zjutraj.
Stane za celo leto 15 L
» » pol leta 8 »
» » četrt leta 4 »
Za inozemstvo celo leto lir 40.
Na naročila brez do poslani naročnine se ne moremo ozirati.
Odgovorni urednik: Polde Kemperle.

GORIŠKA STRAŽA

Št. 44

V Gorici, v sredo 6. junija 1928

Leto XI.

Nefrankirana pisma se ne sprejemajo. Oglasi se računajo po dogovoru in se plačajo vnaprej. — List izdaje konsorcij »Gor. Stražec«. — Tisk Katoliške tiskarne v Gorici, Riva Piazzetta št. 18.
Uprava in uredništvo ulica Mameli številka 1.
Št. poš. tek. rač. 11/1147.
Telef. int. številka 30.

Beg z doma.

V zadnjem času so je med nami zopet zelo razpasel beg z doma. Od vseh strani dežele nam prihajajo poročila, kako zlasti mladi krepki delavci zapuščajo rodno grudo in beže v tujino. Ponekod se to izseljevanje vrši kar trumoma in bodo nekatere vasi kmalu popolnoma zapuščene, brez vsakih delavnih rok.

Ne bomo ponavljali in naštevati vseh zlih posledic, katere mora tako ravnanje nujno roditi. Že velikokrat smo o tem govorili in zaključili naše ljudi, naj ne zapuščajo lahkomišelnostno lastne zemlje, naj se ne vdajajo varljivi nadi, da se v tujini cedista med in mleko. Ne, prijatelji božji, tujina je hladna in sebična in ne pozna ljubezni in gostokote, ki preveva domačijo. In ne samo to! Z begom z doma rušimo naše lastno gospodarstvo, zasipamo vrelce, iz katerih naj bi črpali svojo gospodarsko silo. Kdo bo obdelaval naše gorice in naša polja, naše planine in naše dobrave, kdo bo trgal naši skromni, toda hvaležni grudi njene sadove, če ne bomo imeli doma lastnih krepkih in pridnih rok. In kar je še več! Beg z doma krči in redči naše že itak ne številne vrste. Če bodo naši domovi prazni in naše vasi izumrle, če bodo naše družine razmetane križem sveta in bo cvet našega ljudstva množil druge rodove, odkod bomo vzeli moči, da se ohranimo in si očuvamo svojo domačijo?

Vemo sicer, da so premnogi v težavnem položaju. Nimajo dela in ne zaslužka, zato se skušajo z izselitvijo odtegniti grozečemu pomanjkanju. Naše kmetije radi zaporednih slabih letin in raznih drugih nepriključnih lezejo v dolgove in ne morejo dati kruha podeželskemu delavcu. Naši obrtniki radi vseobčega pomanjkanja denarja nimajo naročil, morajo zapirati svoje delavnice in misliti na popotno palico. Predaleč bi zašli, če bi hoteli naštevati še številne druge vzroke, ki silijo naše ljudi, da obrnejo hrbet ljubemu domu in brez ciljno hite v tuji svet s trebuhom za kruhom. Gotovo: življenjske prilike niso lahke. Zato je zlasti za močne in pogumne ljudi vabljivo, predati se valovom in iti iskati srečo v nepoznani svet. Boj z zastrto bodočnostjo ima mnogo mikavnega in podžigajočega.

Kljub vsemu temu moramo vendar ponovno dvigniti svojo svarilno besedo. Zapeljivost, kakor ima zlasti za mladega človeka tujina, ustvari lahko bolešno razpoloženje. Če se temu pridruži še pohlep po udobju in lahkem življenju, se izmaliči izseljevanje v bolezen. Kakor je pa vsaka bolezen kvarna in pogubna, tako je tudi ta. Zato se moramo resno čuvati, da ji ne zapademo. Kakšne žalostne sadove mora nujno roditi, smo zapisali zgoraj.

Pozivamo pa tudi vlado, da nam pri našem trudu, ki ga imamo z omejitvijo izseljevanja, priskoči na pomoč. Kakor smo že večkrat zahtevali in prosili, prosimo ponovno, naj poskrbi, da se odpro v deželi javna dela, pri katerih bi naše ljudje dobili primeren zaslužek. Kjer so pa taka dela že v teku — in takih krajev je mnogo — naj odločno vpliva, da bodo zaposleni naši domačini. S tem bo pomagano našemu ljudstvu in državi, kajti revno, obubožno prebivalstvo ji bo samo v breme.

Kaj se godi po svetu?

Italija.

V preteklem mesecu moramo za beležiti več važnih dogodkov v tuzemstvu in inozemstvu, ki zadevajo Italijo. Najvažnejše dejstvo v notranji politiki je debata o preuredbi državnega zbora v senatu. Poslanska zbornica je zakonski načrt že odobrila. Nato je prišel na vrsto senat, da izrazi svoje mnenje. V senatu je proti načrtu vstala precejšnja skupina. Od 207 senatorjev je proti zakonu glasovalo 46 senatorjev. Zakon je bil sprejet. Ko ga je podpisal še kralj, je zadobil zakonsko moč in veljavo. Prihodnji italijanski državni zbor bo že sestavljen po novem redu.

Takoj drugi dan, to je 24. maja se je dogodil slučaj v Innsbrucku. 24. maja je italijanski državni praznik, ki ga praznujejo tudi zastopstva v inozemstvu. Na zunaj se to praznovanje pokaže s tem, da se izobesi državna zastava. Tako je storil tudi konzul v Innsbrucku. Visokošolci in prebivalstvo pa so smatrali to za izzivanje. Rekli so takole: 24. maja 1915. je Italija napovedala vojno Avstriji. Avstrija je bila poražena in sedaj jih italijanski konzul spominja na poraz in ponižanje. In so šli in sneli izvešeno zastavo. Konzul je takoj protestiral in zahteval od deželne vlade zadoščenja. Deželna vlada je ukazala orožnikom, da so zastavo zopet postavili na njevo mesto, in oddelek vojaštva ji je izkazal čast. S tem je bila zadeva poravnana. Prebivalstvo in akademiki pa so demonstriali in kričali proti Italiji in fašizmu.

24. maj je povzročil protitalijanske nemire tudi v Jugoslaviji. Tistega dne so v Zadru v Dalmaciji zborovali italijanski vojni prostovoljci. Še isti večer se je v sosednjih dalmatinskih jugoslovanskih mestih raznesla vest, da so prostovoljci zažgali dve jugoslovanski zastavi in napadli jugoslovanski konzulat. Jugoslovansko prebivalstvo se je razburilo, napadlo italijanski konzulat v Šibeniku, razbilo nekaj italijanskih trgovin itd.

Poslanik Bodrero je v imenu svoje vlade protestiral. Jugoslovanska vlada je vposlala Italiji noto, v kateri je obžalovala demonstracije in je poudarila svojo željo po miru.

30. maja sta načelnik italijanske vlade Mussolini in turški poslanik v Rimu Suad bej podpisala pogodbo, ki določa reševanje sporov in zadržanje obeh držav v morebitni vojni. Ta pogodba je zelo važen dogodek ki krepi ugled Italije.

Življenje ima pa tudi svoje žalostne strani. General Nobile, ki je odletel z zrakoplovom »Italia« proti tečaju, se še ni vrnil niti se ni oglasil. Bojijo se najhujšega. Več rešilnih ekspedicij ga je že odšlo iskati. Rуска vlada je sporočila, da je neka ruska sprejemna brezžična postaja prejela klice na pomoč. Upajmo, da se bodo rešili vsaj drzni letalci, ako ne bo mogoče rešiti zrakoplova.

V Jugoslaviji

so se ves pretekli mesec bavili z razmerjem do Italije, z jadranskim vprašanjem in z nettunskimi dogovori. Že 10. maja je zunanji minister dr. Marinković govoril v zbornici o razmerju do Italije. Marinkovićev govor je izzvala interpelacija

opozicionalnih prvakov Jovanovića, Pribičevića in Radića. Marinković jim je priporočal potrpežljivost, ker so zadeve težke.

Par dni za tem se je raznesel glas, da bo vlada predložila narodni skupščini nettunske konvencije v odobritev. Takrat se je opozicija in vsa javnost zelo razburila. Vsi namreč smatrajo, da so nettunske konvencije za Jugoslavijo škodljive in da jih je treba popraviti. Italija pa stoji na stališču, naj se sprejmejo take, kakršne so. Radi teh konvencij je prišlo v vseh večjih mestih Jugoslavije do nemirov. V Belgradu je policija morala streljati. Bilo je mnogo ranjenih. Tudi v skupščini so bili nemiri, zato se je odgodila do 8. junija. Sedaj se razburjenje polagoma polega.

V zvezi z nettunskimi konvencijami so govorili tudi o padcu sedanjega vlade. Upanje nekaterih se ni izpolnilo. Radikalni poslanski klub je v svoji seji 31. maja dal ministrskemu predsedniku Vukičeviću zaupnico. Zaupnico je prejel tudi dr. Korošec.

Romunija.

V Romuniji so doživeli zgodovinski dan. 6. maja se je v sedmograškem mestu Alba Julia vršil kongres narodne kmetijske stranke. Kongresa se je udeležilo par sto tisoč kmetov, ki so sprejeli nekatere zelo dalekosežne sklepe. Ustanovili so lasten državni zbor in lasten senat, proglasili Bratianujevo vlado za veleizdajniško, sklenili, da se bodo z vsemi sredstvi bojevali proti njej itd. Nato so jo udarili na glavno mesto Bukarešt, da bi z vlado kar na kratko obračunali. Ker niso imeli prometnih sredstev, so se polagoma porazgubili na svoje domove. Vtis velikega zborovanja pa je ostal in vlada je videla, koliko nasprotnikov ima v deželi.

V istem času je bivši romunski prestolonaslednik princ Karol skušal priti na romunski prestol, kateremu se je bil odpovedal. Računal je menda na pomoč narodne kmetijske stranke. Imel je smolo. Poleg tega ga je angleška vlada izgnala iz Anglije. Sedaj se je nastanil v Belgiji.

Na Grškem

se je v političnem življenju zopet pojavil stari politik Venizelos. Nekaj časa so govorili, da bo sestavil vlado. To se ni zgodilo, dasi je vlada odstopila. Novi vladi predseduje bivši predsednik Zaimis. Venizelos bo pa kljub temu imel precejšen vpliv na politične dogodke.

Nemčija.

20. maja so se vršile volitve v nemški državni zbor. Izid volitev je pokazal, da se je nemška javnost preusmerila na levo. Stranke desnice in sredine so izgubile mnogo milijonov volilcev. Iz volitev so izšli kot najmočnejša stranka socialni demokrati. Dobili so 9.100.000 glasov in 153 mandatov. Socialistom sledijo nemški nacionalci s 4.400.000 glasovi in 73 mandati, nato centrum s 3.700.000 glasovi in 61 mandati, dalje komunisti s 3.230.000 in 54 mandati, potem nemška ljudska stranka s 2.670.000 glasovi in 44 mandati in končno demokrati z 1.500.000 glasovi in 25 mandati. Ostale mandate so si razdelili ba-

varski ljudovci z 1.045.000 glasovi in 17 mandati, gospodarske stranke z 1.400.000 in 23 mandati in druge manjše stranke.

Izid volitev je pokazal, da je ljudstvo nezadovoljno z desničarsko politiko dosedanje vlade. Zato je najbolj desničarska stranka namreč nemški nacionalci, največ izgubila. Skoraj dva milijona volilcev je zapustilo njene zastave in se pomaknilo proti levi. Izgubila sta tudi centrum in dr. Stresemann, pridobili so pa socialisti in komunisti.

V inozemstvu je izid nemških volitev napravil zelo ugoden vtis.

Na daljnem vzhodu

divja vojna. Najprvo so se spoprijeli Kitajci in Japonci v Tsi-nan-fu. Japonci so trdili, da so Kitajci umorili mnogo japonskih državljanov. Kitajci pa očitajo Japoncem, da so pokolj namenoma izzvali. Kitajske čete so ujele celo japonsko posadko v Tsi-man-fu, ki je štela več tisoč mož. V sporu so posredovale velesile, ki niso pustile, da bi se Japonci preveč trdno usidrali na Kitajskem. Tako se je nesoglasje navidezno poravnalo.

Kmalu potem pa so se spopadle severne in južne kitajske armade, ki se že več let bojujejo za oblast v deželi. Severne armade vodi maršal Čang-tso-lin, bivši ropar iz Mandžurije, južnim četam pa poveljuje general Čang-koj-šek. Južne ali nacionalistične čete so prisilile Čang-tso-lina, da se je umaknil in izpraznil Peking, glavno mesto bivšega kitajskega cesarstva. S tem so nacionalisti dosegli velik vojaški in moralni uspeh. Ako bodo tako napredovali, bo na Kitajskem kmalu prenehala pogubna državljanska vojna in kitajska država bo spet združena v mogočno politično činenico, ki bo lahko sama določevala svojo usodo.

Okno v svet.

Novi italijanski poslanik v Belgradu.

Dosedanji italijanski poslanik v Belgradu general Bodrero je bil odpoklican. Na njegovo mesto je imenovan Galli, o katerem pravijo, da je dober poznavalec razmer na Balkanu.

Čehoslovaška in Hamburg.

Nemčija je priznala Čehoslovaški del pristanišča v Hamburgu kot čehoslovaško pristoisko luko. To se je zgodilo zadnjič, ko je bil dr. Beneš v Berlinu. Večina čehoslovaške kupčije pojde sedaj preko Hamburga in ne več preko Trsta.

Na Kitajskem.

Poveljnik severnih kitajskih armad Čang-Tso-Lin je odredil umik svojih čet. Šel je samo, kot se je sam izrazil, v boljše postojanke. Pri tem je izgubil Peking, to je, glavno mesto bivšega cesarstva. Južne čete pa Pekinga najbrž ne bodo zasedle, marveč ga bodo na pritisk velesil proglasile za nevtralno ozemlje.

Skupščina odgodena.

Zasedanje narodne skupščine se je radi velikih nemirov pri zadnji seji odgodilo na 8. junija. Pribičević in Radić sta sklenila predlagati, naj se notranji minister dr. Korošec postavi pred sodišče, ker je baje on odgovoren za zadnje krvave izgrede. Takega predloga zbornica najbrž ne bo sprejela.

Italijansko - turška pogodba objavljena.

Pogodba, ki sta jo sklenili Italija in Turčija in jo 30. maja podpisali v Rimu, je sedaj objavljena. Vsebuje pet členov, katerih vsebino smo že označili v prejšnjih številkah.

Sovjetska opozicija

še vedno beli glave komunističnim voditeljem in politični policiji. Pretekli teden so zaprli dvanajst višjih častnikov, ki so bili v armadi zelo vplivni, ker so bili baje člani tajnih opozicionalnih krožkov.

Položaj v Nemčiji.

V Nemčiji se vršijo posvetovanja za ustvaritev nove vladne večine. Predsednik stare zbornice Loebe je Hindenburgu menda predlagal, naj pokliče vladu tako zvano weimarsko koalicio, ki je izdelala in sprejela sedanjo nemško ustavo. Ta koalicio je sestajala iz socialistov, centra in demokratov. Treba bi jo bilo samo nekoliko razširiti. Položaj se bo razčistil drugi teden, ko bo odprt državni zbor.

Prva seja francoske zbornice.

Nova francoska poslanska zbornica je imela v petek 1. junija svojo prvo sejo, ki pa je bila zelo kratka. Seji je predsedoval najstarejši poslanec Maurice Sibille.

Kongres francoskih socialistov.

27. maja se je začel kongres francoske socialistične stranke. Vršil se je v mestu Toulouse. Na kongresu je bil navzoč tudi zastopnik nemških socialistov Breitscheid. Zborovalci so se posvetovali o sedanjem političnem položaju, katero smer naj ubere stranka v novem državnem zboru, in o mednarodnem socialističnem kongresu, ki se bo vršil v avgustu v Bruslju. Kongres je sklenil naj socialisti ostanejo v novi zbornici v opoziciji.

Francoska vlada

se je deloma preosnovala. Bivši minister za delo Andrej Fallières je pri volitvah propadel. Zato se je moral umakniti iz vlade. Na njegovo mesto je bil imenovan Loucheur.

stvo. Sodna preiskava, ki se je vršila dvakrat, ni mogla ugotoviti vzroka smrti in se tozadevna preiskava še nadaljuje. Pred odhodom iz Cologne se je vršil slovesen pogreb, za katerega se je posebno potrudil tamošnji g. župnik. Udeležili so se ga zastopniki oblasti in vsa vas. 31. maja ob 1 uri popoldne so potem odpeljali dragega rajnega na mrtvaškem avtomobilu skozi Padova, Videm, Kobarid v domače Cerklje, kamor so prispeli 1. junija okrog 1 ure popoldne. Poročilo o pogrebu beri med dopisi!

Glas iz Vipavske doline.

Prijatelj nam piše:

Železniške postaje po Vipavski dolini se pridno širijo. Dobro bi bilo za tujski promet in da bi domači delavci kaj zaslužili po zimi, če bi vlada podaljšala železniško progovo vsaj do Vipave — tje »pod skalo«.

Verski pouk na južnem Tirolskem.

Šolski proveditor za južno Tirolsko je po naročilu vlade izdal okrožnico, ki določuje sledeče:

1. Od začetka šolskega leta 1928-1929 dalje se bo pouk verstva v razredih od četrtega naprej vršil izključno v italijanskem jeziku. Izjeme so dovoljene samo v slučajih, kjer bi bilo to naredbo nemogoče izvršiti.

2. V nižjih razredih, to je od prvega do tretjega, se bo pouk verstva vršil v italijanščini tam, kjer vsaj dve leti že delujejo šole družbe »Odrešena Italija«. Izjeme so dovoljene tudi tukaj.

3. V šolskem letu 1930-31 pa se mora ta jezikovna določba raztegniti na vse šole brez izjeme. Takrat mora biti šola že popolnoma italijanska.

Proveditor je te določbe javil tudi škofiji. Izrazil je željo, da bi se verouk poučeval tudi v cerkvah, kot se to godi drugod po Italiji.

S tem je vprašanje jezika pri verskem pouku za enkrat zaključeno.

Ljubljanski velesejm.

V Ljubljani so 1. junija otvorili običajni letni velesejm, ki bo ostal odprt do 8. junija. To je že peti velesejm.

Dolg polet.

Italijanska letalca Ferrarin in Del Prete sta pretekli teden poskušala, kako dolgo vdrži letalo v zraku, ne da bi moralo pristati. Poskus se jima je izvrstno posrečil. Letela sta neprenehoma 58 ur in 37 minut. Premerila sta več kot 7000 km dolgo pot. Takega uspeha ni dosedaj še nihče dosegel. Drzna letalca sta s tem pobila vse dosedanje tozadevne rekorde.

Pomožne ekspedicije za Nobileja. Nobile na zemlji Franca Jožefa?

Več ekspedij se pripravlja, da pojde iskat Nobileja in njegov zrakoplov »Italia«. Prva odpotuje ta izvrstna norveška letalca stotnik Rjser Larsen in poročnik Lützwow Holm. Imela bosta dve letali. Oba zelo dobro poznata razmere v obtečajnih pokrajinah. Znani norveški raziskovalec tečaja Admundsen, ki je l. 1926. skupno z Nobilejem preletel tečaj, pripravlja na svoje stroške drugo ekspedicijo. Admundsena bosta spremljala Ellsworth, njegov stari tovariš pri raziskovanjih, in poročnik Dietrichsen. Švedska vlada je odposlala na sever tri letala. Tudi sovjetska in ameriška vlada sta poslali ljudi proti tečaju. Italijanska vlada pa je poslala na Spitzberge komandanta Maddalena, ki je v ponedeljek odletel z letalom »Savoia 55« proti severu.

Sovjetski podkomisar za vojsko Unschlicht je sporočil poveljniku ladje »Città di Milano«, da je neka ruska prejemna postaja v Sibiriji prejela klice na pomoč: »Italia. S O S (save our souls = rešite naše duše!). Zemlja Franca Jožefa.« Po temtatem je veter zanesel Nobileja daleč na vzhod. Vest še ni potrjena.

Dijaške demonstracije v Benetkah.

V petek 1. junija je priplul v beneško luko jugoslovanski trgovski parnik »Kosovo«, last Jadranske Plovidbe s Sušaka. Ko so beneški visokošolci to zvedeli, so hoteli priti na parnik. Vojaštvo in policija jim je namero preprečilo. Nato so zasedli majhen parnik, ki oskrbuje promet po Velikem kanalu. S tem parnikom so se približali jugoslovanskemu parniku. To pot so jih pa pregnali motorni čolni pristaniškega poveljstva in neka torpedovska finančne straže. Akademiki so se nato razšli.

Ženske v nemškem parlamentu.

V Vnovoizvoljenem nemškem državnem zboru bo tudi 31 žensk, od katerih pripada 19 socialistični stranki, 3 centru, 3 komunistični stranki, 2 nemškimi nacionalcem, 2 ljudovcem in 2 demokratom.

Nesreča s petrolejem.

V Bombayu v Indiji je zgorelo preko dva milijona litrov petroleja, ki je bil last družbe Standard Oil. Vzrok nesreče ni znan.

Nova vera na Češkem.

Na binško nedeljo so na Češkem ustanovili novo versko občestvo, ki se imenuje novokatoliška cerkev. Ti novokatoličani priznavajo papeža kot vrhovnega poglavarja, duhovnikom pa dovoljujejo, da se lahko oženijo.

DNEVNE VESTI.**Naročnikom in čitateljem.**

V četrtek na praznik sv. Reš. Telesa počiva delo v naši tiskarni. Vsled tega in radi zamudne poštne ekspedicije bi naročniki »Straže« večinoma pred ponedeljkom ne prejeli. Zato smo se odločili petkovo »Stražo« tokrat opustiti. V nadomestilo smo pridjali današnji številki prilogo. Toliko v znanje in blagohotno vpoštevanje.

Teško je obolel

č. g. Jože Kos, župnik v Otaležu. Pred nekaj tedni se je podvrget operaciji v Trstu. Zapustil je pa kmalu bolnico in se vrnil domov, kjer je začel opravljati svojo truda-polno službo. Pred dobrimi 10 dnevi se je njegovo stanje opasno poslabšalo, tako da je bil zadnji petek že previden s svetotajstvi za umrjoče. Priporoča se v molitev.

Papežev rojstni dan.

31. maja je bil rojstni dan papeža Pija XI. Sveti oče ima sedaj 71 let.

Podpredsednik skupščine umrl.

Prvi podpredsednik jugoslovanske narodne skupščine Radoslav Agatonović je v četrtek 31. maja v Belgradu umrl. V grob ga je spravila pljučnica. Agatonović je bil poslanec Davidovičeve demokratske stranke.

Osebna vest.

Državni izpit za poučevanje klavirja (Musikstaatsprüfung) je položila te dni na Dunaju g. Valeska Hirsch iz Gorice in sicer s prav do-

brim uspehom. K izpitu je bila pripuščena na podlagi spričevala znanega našega glasbenika Emila Komela, ki jo je tudi pripravil na izpit tekom treh let. G. Valeska Hirsch je danes nastavljena kot učiteljica klavirja v samostanu pri č. ss. Uršulinkah v Gorici.

Obdarjeni družini.

Načelnik vlade je v znak svojega zadovoljstva naklonil pa 200 lir družinam Fell Viljema iz Gorice (9 otrok) in Štrukelj Ivane iz Kobari- da (tudi 9 otrok).

Še nekaj podrobnosti o zagonetni Tušarjevi smrti.

Dodatno k našim tozadevnim poročilom še sledeče: Truplo pokojnega Tušarja sta našla 25. maja dva ribiča na desnem bregu Pada 5 km od Cologne Ferrarese nasproti Crispinu. Mrtvec ni imel pri sebi nikakih dokumentov in ne listnice; žepi so bili preobrnjeni. Manjkali so tudi čevlji in zlata ura. Truplo je bilo prepeljano v mrtvaško kapelico v Cologno. Tam sta ga našla 29. maja gg. Tavš in Kragelj iz Cerklja, ki sta šla na prošnjo sorodnikov identificirati najdenega mrtveca. Oba gospoda sta v mrtvecu ugotovila nesrečnega Tušarja. Nato sta podvzela vse korake za prevoz. Pri tem trudapolnem delu so jima ljubeznivo pomagali sodnik iz Coppara, njegov kanclist, zdravnik v Cologni, tamošnji orožniški brigadir, potem prefektura v Ferrari in sploh vse ljud-

kaj težko. Le mala neugnanka je venomer žlobudrala.

»Tetica, in tam daleč bomo tudi imeli zajčke? Pa moj petelinček ostane doma; in zjutraj me zbudi tisti velik iz čokolade, ki si ga večeraj kupila?«

»Še otroku je hudo slovo,« je pripomnila Vlada. Jako pa ni nobene zini, marveč krepko puhal ko da hoče z dimom vred odgnati težke misli.

Čas je hitel kot ribiške jadrenice, če se veter dobro vanje vpira. Kar dar je Vlada pogledala na uro, se ji je poznalo, da z grozo čaka na trenutek, ko bo rekla svojemu do- mu zadnji zbogom. Poldne je jelo zvoniti. Najprej je vetre zanesel bronaste glasove z reške stolnice; potem so se začeli po vrsti oglašati: z Drenovega, matuljski, opatijski je tiho pridajal, ko da se boji še zbuditi zaspane goste; Jakovo dobro uho je še razločilo tenki glas od sv. Špire na Čresu.

Obstali smo na terasi in se požbožno zatopili v prelest kvarnerskega poldneva. Sam božji dih je ležal nad njim.

Pri kosilu smo večjidel molčali.

»Ob treh moramo odtod,« je vstajal Jako izza mize.

Ko je odšel sem se z nemim vprašanjem na obrazu obrnil proti Vladi.

»Radi bi vedeli, če mu sem vas pravzaprav vabila k temu slovesu, ne-li?«

Vstala je in šla v stransko sobo. Čez hip se je vrnila z veliko mahagonijevo škatljo. Odprla jo je s ključkom, ki ji je visel na verižici krog vratu. Molče je vzela ven dve veliki fotografiji. Dala mi jih je brez besede. Krepek in odločen mož v najboljših letih je bil na prvi. Imel je prav tako upognjen nos kot Vlada. Druga fotografija je kazala žensko, stasito in odločno. Vladine trepalnice je omočila sol za in kanila na slike. Njen oče in mati... Tiho je zopet spravila drage spomine.

Čez par trenutkov je privlekla na dan star beraški suknjič, polomljena očala in molitvene bukve z debelimi črkami. Svetinjo za svetinjo je dolgo ogledovala in vroče poljubila. Meni se je zdelo že kar malce preveč. Ko je vse zopet nazaj položila, je od nekod prinesla nekak zvezek, že precej razcefran, a skrb-

no povit. Izročila mi je zvezek in zaprto ovojnico.

»Pismo in zvezek odprite šele tedaj, ko bo ladja z mojo tugo in jadjo že sredi atlantskih valov. V zvezku boste našli, kako so življenja borbe strle tri ljubeča se srca. Meni morda neskončna Previdnost noče odločiti takega konca kot očetu in materi. Toda tudi ta pot, ki jo moram hoditi je še strma. Toda bodi, za pokoj mojih dragih! V pismu vas pa nečesa prosim, kar nisem mogla izpolniti. Spomnite se le na onega starca ob Rečini, mojega očeta...« Prestala je. Zlomili so jo težki spomini. Po stopnicah so vlačili težak kovček. Jakovi koraki so se približevali po hodniku.

»Kar je pisano je pa pisano le za vas in za dobrega gospoda Tobijo. On, ki me je krstil, je tudi izmolil, da sem se dvignila iz blata, kamor me je pahnil svet. Šli boste k njemu in mu vse povedali. Drugi pa naj ne zvedo. Šele ko se potopim v daljnem svetu, povejte mojim sorodnikom v Grobniku o mojem trnjevem potu in uredite z njimi, kar je še v pismu. Tisočera vam hvala za vse; Bog vam bo plačnik, jaz vam ne morem!« — — —

Rado:

Starec ob Rečini.

Srede sem komaj čakal. Šetališče proti Lovrani je še bilo brez vsakodnevni pohajalcev, ko sem vstopil v misli hitel proti vili. Dan se je že obetal tako lep, da ni bil prav nič primeren za poslavljanje. V vili je vsa služinčad tekala in prenašala kovčke ter škatlje. Domačini so sedeli v zgornjici. Vlada je urejevala neke papirje ter jih razkazovala nekemu možu, očitno bodočemu oskrbniku. Jako si je dal opravka z Vando, ki jo je hudo skrbelo, če bo mogla vse svoje punčke s sabo vze- ti. Mojega prihoda so bili prav veselji.

Ko so bile vse škatlje in kovčki lepo zloženi v motornem čolnu in je Vlada svoje posle uredila, smo sedli k dopoldanski malici.

Po malici, kjer so bili vsi tako živahni ko, da so se po dolgem vrnili domov, smo šli na vrt. Vlada in Jako sta si ogledavala gredo za gredo; obiskali smo celo kurji dom in pa poleg lepo hišico, kjer je prijazno mežikalo par lepih zajčkov. Videlo se je, da je vsem slovo do-

UTRINKI.

Smrt — rešiteljica?

Vsako leto se v Evropi usmrti čez 50.000 ljudi. Največ se jih na Ogrskem in Češkem; na 100.000 prebivalcev pride 26 samomorilcev. Na Nemškem in v Švici jih pride 23, v Avstriji 22, v Franciji 17, v severnih državah od 11—15, v Italiji 8, med 100.000 Grki sta pa le dva samomorilca. Po večini so pa vsi samomorilci iz velikih mest. Berlin je na prvem mestu. Lepa slika po vojne Evrope!

Pravična vojna.

Čuden naslov! Kajpak! Kdo pa si danes želi vojne, ko je še vse razbito in uničeno. In vendar se vsi vedno oborožujejo! Znani Kellogov ameriški predlog proti vojnam so evropski časopisi celo smešili. Toda kljub temu so dani klici za splošno miroljubno gibanje.

Cerkev je po Tomažu Akvincu že zgodaj učila, katera vojna se lahko smatra za upravičeno. Cerkevni učenjak postavlja tri temelje: pravična napoved od priznane oblasti, pravičen vzrok in upravičeni nameni vojujočih. Tomažev nauk so izpopolnili pozneje sloviti možje. Vseobči talent tedanje dobe jezuit Suarez je proglasil vojno le tedaj za upravičeno, če je moralna krivda le na eni strani in če je vsled vojne nastala škoda v upravičenem sorazmerju s krivdo in če je le z orožjem možno priti do pravice. Dandanes vsi ti pogoji po večini niso dani.

Po dolgih mukah, bridkih izkuš-

njah in napornem znanstvenem delu najslovitejših sodobnih duhov, so vodilne glave začele misliti tako, kot so Cerkev in njeni služabniki že zgodaj učili. Kellogove, Briandove ali Litvinove note proti krivičnim vojnam bodo našle pa le tedaj odmeva, če bodo prežete s takim duhom, kot je nauk skolastične šole od sv. Tomaža pa do današnjih družboslovcev. Vojna je zlo, upravičena je pa le redko, redkokdaj!

Amerika uči!

Vajeni smo gledati v Ameriško deželo, kjer so ljudje že stroji postali. Evropi prisvajamo prvenstvo v duhovnem, Ameriki v materialnem vodstvu. Da bi se marsikaj duhovnega morali zlasti katoličani od Američanov učiti. Ameriški škofje so sklenili in je že sprejeto, da bodo vsi ameriški katoličani plačevali letno po en dolar za misijone; mladoletni pa po 60 stotink.

Zdaj pa pogledajte, kako se marsikod pri nas ljudje obnašajo, če pride kaplan v hišo po kaj bere.

Judovska propaganda.

Pred kratkim so zborovali Judje celega sveta v Filadelfiji. Njih predsednik je povedal, da ima njih mednarodna zveza na razpolago dva milijona dolarjev. En milijon bodo porabili za ustanovitev novih judovskih stolnic po ameriških univerzah, en milijon pa za pobijanje protijudovske propagande. Take zbirke so začeli judje po vsem svetu zbirati. Bolj so požrtvovalni kot mi!

s toploto, to so najugodnejši pogoji za širjenje glivic. Ko sem prizadetim mlekarjem dajal navodila, kako naj postopajo, da se bodo ubranile bele barve masla, sem takoj spoznal, da je bolezen bakterijelna, to se pravi povzročena od glivic. Nobeno sredstvo ni koristilo, še tako točno in pravilno izdelovanje masla ni pomagalo nič, edinole popolno razkuženje cele mlekarne, vseh strojev in orodja. Toda ni tako lahka stvar, razkužiti celo mlekarno, vse stroje in orodje, dasi je zelo enostavno. Zadostuje majhna nepaznost in vse delo je brez uspeha. Najprej pobelimo dobro vse stene z apnenim beležem, enako tudi tla. Potem umijemo vse stroje in orodje z 2% gorko raztopino sode v vodi. Lahko tudi namažemo orodje z apnenim beležem, ki ga čez nekaj 10 minut speremo z vodo. Paziti moramo, da začnemo z razkuževanjem od ene strani in da ne pustimo nobenega, niti najmanjšega predmeta nerazkuženega. Ker je ta napaka masla bakterijelna in se ne da tako lahko odstraniti, zato je tudi mnogo bolj nevarna kot običajna beloba masla, povzročena od krme, mraza ali pregrevanja smetane. Napadeno maslo že takoj v začetku nima tistega polnega, svežega okusa in duha, ampak je puho in največkrat tudi lojasto, ker se težko pinji. Za par dni postane grenko in v 10—14 dneh dobi tako zoprni duh in grenak okus, da je užitno le prekuhan. Iz tega sklepamo, da je maslo napadeno od več vrst bakterij, ki so se z mlekom zanesle v mlekarne in ki imajo svoj sedež v umazani in vlažni pinji, odkoder se širijo v smetano in maslo.

Kot sem videl, so zakrivilo belobo masla v nekaterih mlekarneh slabi, nizki prostori, ki so bili vedno polni pare, v drugih pa velika nesnaga. Eno in drugo moramo odpraviti. Mlekarne mora imeti vedno v zidu pod stropom primerno umeščene zračnike in nad kotlom kamin za odvajanje pare. (Tu mislim seveda naše male gorske mlekarne, z enim, največ dvema prostori, ki so nameščene po kmetijskih hišah.) Brezpozgojno moramo odpraviti iz mlekarne tudi vso nečistočo. Najmanj pazijo naše mlekarne na čistočo zidov, izmed strojev pa je najbolj zanemarjena pinja. Videl sem mlekarne, ki je imela vse zidove črne in poraščene s plesnijo in v pinji toliko stare, žaltave maščobe, da bi ž njo revna družina celi teden lahko belila polento. Nič ni seveda čudnega, če dobi taka mlekarne naenkrat belo maslo. Toda ni potrebna niti tako velika nemarnost. Zadostuje, če pinjo in orodje vedno puščamo vlažno in jih nikdar ne zračimo, že to nam lahko povzroči okuženje masla. Skrbimo, da bo v mlekarne vedno vzorna čistost. Od zidov, strojev in orodja pa do predpasnika in tal pod njegovimi čevlji, vse naj bo lepo umito in čisto. Zračimo mlekarne prostore, iznesimo posodo in orodje večkrat na sonce, posebno pozimi (položimo jih kar na sneg) in ne bo se nam treba bati, da nam postane maslo belo.

inž. Pegan.

NB: Razen belobe masla, se je pojavila minulo zimo tudi grenkoba in duh po siru. O teh napakah bomo govorili v eni izmed prihodnjih števil.

Najbolji krompir.

Vsak kmetovalec bi gojil najraje še eno vrsto krompirja, ki bi mu do našala največji dohodek. Tako vrsto pa ni mogoče lahko in hitro najti, za to so potrebni večletni poizkusi, katerih pa ne bi smel delati kmetovalec, temveč za to urejena državna preizkuševališča. V sosedni Sloveniji se s tem vprašanjem peča Kmetijska družba za Sloveni-

jo, ki je lansko leto preizkušala več vrst in javlja sledeče:

1. *Alma* je dobila družba iz Tirolskega. Trpi zelo vsled peronosporne in ga je potrebno škropiti. Dal je 13 kratni pridelek.

2. *Jubel* je dal 18 kratni pridelek.

3. *Industri* je dal 21 kratni pridelek, je zelo trden proti boleznim.

4. *Goldball* je dal 17 kratni pridelek;

5. *Parnassia* je pozna vrsta, gomolji podolgovati, meso rumenkasto, koža razpokana. Dal je 15 kratni pridelek.

6. *Citrus* je bolj zgoden krompir, bolezen ga napada a je dal kljub temu 15 kratni pridelek.

7. *Oneidovec* (Kamniki) je dal komaj 8 kratni pridelek.

Iz tega bi sledilo, da je vrsta Kamnik najslabša, ker je dala najmanjši pridelek.

Vendar pa se bi motil, kdor bi sklepal iz rečenega, da se mora opustiti vse vrste in saditi samo *Industri*, češ, je dal 21 kratni pridelek. Upoštevati moramo namreč, da so krompirji zelo različni po okusu. Mnogo navedenih vrst ima zelo neokusne gomolje, je tako, kot da bi jedel drva. Je namreč mnogo vrst krompirja, ki sploh niso za hrano temveč samo za industrijo, to je za izdelovanje špirta in škroba. Sem spada ravno vrsta *Industri*.

Zato bi bilo potrebno, da se poizkusi izvrše v drugem pravcu, to je, da se najde najboljši krompir za človeško hrano, najboljši za živalsko krmo in najboljši za industrijo. Nobena vrsta ne bo najboljša za vse namene. Pisec teh vrst bo za hrano vedno raje imel 10 kg vrste Kamnik kot pa 1100 kg vrste *Industri*.

Enkrat pozneje bomo v »Straži« sporočili uspehe letošnjega leta, ko rastejo v Vipavski dolini na dveh sporednih njivah sledeče vrste krompirja: 2 različni vrsti zgodnjega nemškega krompirja, ena holandska vrsta, Kamnik iz Kobariškega, drugi pridelek gorenjskega *Oneidovca* in domači luknjičar.

Razdelitev nagrad.

Predzadnji ponedeljek, dne 28. maja, so bile razdeljene v Ajdovščini nagrade onim živinorejcem, ki so pred dvema oziroma tremi leti uredili hlev in gnojiščno jamo po načrtih, ki jih je odobril Urad za kmetijski potovalni pouk. Med živinorejce so bile razdeljene naslednje nagrade:

Bone Karel iz Slapa kolajno vermej in 800 lir; Rustja Ivan, Dobravlje kolajno vermej in 800 lir; Mersmolja Josip iz Sela srebrno kolajno in 600 lir; Čehovin Bogumil iz Zgoranje Branice, Božič Kristjan iz Šturij in Žorž Jernej iz Slapa vsak eno brončeno kolajno in po 400 lir; Božič Josip iz Dolge polane in Marc Ivan iz Planine vsak srebrno kolajno in 500 lir; Prepost Josip iz Št. Vida, Colja Franc iz Rihemberka in Poljšak Franc iz Šmarij po 300 lir; Volčič Ivan iz Črnič 200 lir.

Mandanje trt.

Pod mandanjem trt razumemo odstranitev nerodovitnih — brez zaroda — poganjkov iz starega lesa kakor tudi odstranitev vseh šibkih nerodovitnih poganjkov, ki ne pridejo vpoštev kot les za prihodnje leto. Take poganjke odstranimo zato, da se lahko bolj okrepe ostali poganjki, predvsem tisti, ki nosijo grozdje oziroma zarod ali ki bodo služili za les drugo leto. Mandati moramo pred cvetjem, to je pred polovico meseca junija.

Pri mandanju odstranimo tudi vse liste pod spodnjim zarodom na poganjku in vse vršičke poganjkov pri četrtem členu nad najgornjim zarodom. Tako bo imel lep prostor za cvetenje in grozd za razvoj.

Kdor še ni omandal, naj to kmalu stori.

GOSPODARSTVO.

Belo maslo.

Letošnjo zimo je moralo precej naših mlekarj prestati hudo krizo. Veliki in pogosti zimski mrazovi, pomanjkljivi mlekarjni prostori, nezadostna čistoča v mlekarni, premalo izvažani mlekarji in pa še bakterije, ki pač morajo biti udeležene pri vsaki škodi, vse to je povzročilo, da se je začelo januarja meseca pojavljati na tržaškem trgu vedno več belega masla. Ne pretiravam, če trdim, da je v dobi dveh mesecev, to je od januarja do marca okrog 15 naših mlekarj utrpelo najmanj 50.000 lir škode radi pokvarjenega masla.

Belo maslo, to je tista beseda, ki je strašila odbornike mlekarj, pa tudi kupce. Prve zato, ker so vedeli, da bodo dobili za blago le nizko ceno, druge pa radi tega ker so dobivali slabo blago v času, ko je bil trg prenatrpan z dobrim maslom, tako da slabega ni bilo mogoče oddati sploh za nobeno ceno. Prenapolnjenost trga je povzročila, da je bila izguba mlekarj na belem maslu še večja kot bi bila sicer.

Beloba masla je lahko, kot vidimo, zelo nevarna napaka, zato je dobro, da se naše mlekarne z njo seznanijo natančneje. Če se hočejo v bodoče uspešno postaviti proti nji v bran, morajo dobro poznati njene vzroke in predvsem sredstva, s katerimi jo zabranjujemo oziroma odstranjujemo.

1. Krma.

Znano je, da je v zimskih mesecih maslo vedno bolj belo kot v poletnih. Temu je vzrok suha zimska krma, ki jo dobiva žival v hlevu. Če dobivajo krave izključno le suho seno, brez vsake sočne krme (repe, pese, korenja, vrzot itd.) in če je še to seno slabo in izprano od dežja, potem bo imelo maslo že napadno belo barvo, ki mu bo v precejšni meri škodila pri prodaji.

Tako belo maslo popravimo z barvanjem smetane. Za maslo ni dobro vsako barvilo. Tudi domača sredstva, n. pr. žafran in korenje so nevarna, ker lahko pokvarijo okus masla. Dobro in po zakonu do-

voljeno barvilo dobimo zanesljivo le pri večjih, znanih tvrdkah, ki prodajajo mlekarne potrebščine. Najbolj razširjeno je barvilo iz orellane (Bixa orellana).

2. Mraz.

Veliki in nenadni padci toplote globoko pod ničlo, ki povzročijo zmrzovanje mleka in smetane, so tudi lahko vzrok belega masla. Gorske mlekarne, v katere prinašajo pozimi člani zmrznjeno mleko, ne bodo imele lepo rumenega masla, istotako ne tiste, v katerih se hrani smetana pri zelo nizki toploti, ali celo zmrzne. Maslo iz zmrzle smetane je belo in zrnato in se pinji zelo težko.

Tudi v tem slučaju odpravimo belobo masla z barvanjem, vendar pa je maslo iz namrznega mleka in smetane zelo nestanovitno in se kmalu kvari.

3. Pregrevanje.

Podobno kakor mraz, škodi barvi masla tudi držanje smetane pri preveliki toploti, oziroma mešanje smetane s prevročo vodo. Ogrevanje smetane s prevročo vodo je pri naših mlekarneh zelo razširjeno. Mnogi mlekarji mešajo pred pinjenjem mrzlo smetano z vročo, ali celo vrelo vodo, da jo tako segrejejo na potrebno toploto. To delo je izvršeno sicer na ta način zelo hitro in enostavno, toda barva in okus masla sta izgubljeni, ravno tako tudi stanovitnost. Včasih zakrivi mlekar novinec to napako iz nevednosti, mnogokrat pa tudi iz nemarnosti. Že zdravi razum pravi človeku, da ne more biti dobro mešanje mrzle smetane, ki ima včasih (žalibog!) 2—4° C in še manj, z gorko, ali pa še celo vrelo vodo.

To napako odstranimo kaj lahko s pravilnim zorenjem (zakisanjem) smetane pri primerni toploti in s previdnim ogrevanjem smetane pred pinjenjem.

4. Vlažni in nesnažni prostori in orodje.

Večino belega masla, ki se je letos pojavilo, je pripisovati nečistoči in vlažnosti v mlekarjskih prostorih. Nesnaga in vlažnost, združena

Krmska pesa.

Krmska pesa je važna krma za ži-
vino, posebno v zimskem času, ko
nam služi za nadomestilo sveže kr-
me. Kdor pa hoče pridelati mnogo
krmske pese, mora: 1. mnogo pese
nasaditi, 2. paziti, da ni pesa prego-
sta, temveč dovolj razredčena — v
njenem nasadu vsaj 35 cm ena od
druge — 3. ne pustiti, da plevel pesa
preraste, vsled česar je plevel nuj-
no potrebna, in 4. pesi mora pogno-
jiti, najboljše z gnojnico ali čilskim
solitrom, in 5. ne pese obirati, to je
odstranjevati še zelenih listov. Pe-
sa spada namreč k tistim rastlinam,
ki napravijo debel koren samo, če
je na razpolago mnogo zelenih lis-
tov, ki srkajo ogljenčevo kislino iz
zraku in jo spreminjajo v škrob.
Isto velja tudi za repo, korenje,
krompir, pa tudi za turšico.

Detelja in napihnjenje živali.

Če nočeš, da ti sveža detelja po-
vzroči napihnjene živali, drži se
sledenjih pravil: 1. Ne krmi detelje
na prazen želodec; 2. ne kosi dete-
lje, ki še ni začela cvesti in 3. ne
krmi mokre ali ugrete detelje.

Dušika okopavinam.

Vsled slabega vremena so letos
rastline v razvoju precej nazaj. Za-
to pa jim je potrebno priti na po-
moč, potrebno je pospešiti rast.
Najlažje to storimo z umetnimi
gnojili, predvsem s čilskim solit-
rom, katerega dajmo posebno krom-
pirju in koruzi takoj ob pletvi. Kdor
ima na razpolago gnojnico, naj si
prihrani čilski soliter in naj zalije
z gnojnico (a razredčeno z vodo).

Po toči poškodovane trte.

»Straža« je že pisala o tem pred-
metu, a potrebno je, da se še enkrat
povrnemo k temu vprašanju.

Takoj po toči moramo iti v vino-
grad s škarjami in škropilnico. Če
je vinograd velik in bi obrezovanje
trajalo več kot en dan, moramo trte
najprej poškropiti. Če pa bi obre-
zovanje trt trajalo manj, trte lahko
prej obrežemo in šele potem po-
škropimo. Škropiti pa moramo z
vsaj poldrugoodstotno bordoško
mešanico (modra galica in apno).

Kako obrezujemo? Vseh trt ni
mogoče obrezati po enem kopitu,
ker niso nikdar vse trte enako po-
škodovane. Če nastopi toča po ju-
liju mesecu, moramo paziti, da
shranimo čimveč lesa za drugo leto,
če pa potolče v juniju, se pri obre-
zovanju držimo naslednjih navodil:

1. Prelomljene, potolčene in
osmukane poganjke moramo odre-
zati pri starem lesu. S tem prisilimo
trto, da zažene nove poganjke iz še
spečih popkov na starem lesu. Na
ta način dobimo lahko tudi še maj-
hen pridelek ki bo sicer nekaj po-
zneje dozorel in ne bo baš prvovr-
sten, na vsak način pa dobimo les
za prihodnje leto.

2. Poganjki so lahko prelomljeni
a ne pri starem lesu, temveč višje.
Take poganjke ne prerežemo na
dnu (pri starem lesu) temveč nad
par zdravimi členi. Na ta način pri-
silimo trto, da zažene nove poganj-
ke iz spodnjih oči (popkov) letoš-
njega lesa. Na ta način tudi lahko
dobimo pičel in bolj krmižljav pri-
delek, a les dobimo gotovo.

3. Poganjki so končno lahko sa-
mo nekoliko poškodovani — peresa
ranjena, vršički prelomljeni in po-
dobno. V tem slučaju odstranimo
poškodovane liste in prelomljene
vršičke.

Paziti moramo pa potem pri je-
senskem obrezovanju trt, posebno
pri slučajih pod 1 in 2). Za drugo
leto moramo pustiti samo kratek
les, zato pa ga lahko pustimo več.
Če bomo kratko obrezali, bomo pu-
stili gotovo za naprej le tak les, ki
je dobro dozorel. Trta se bo drugo
leto okrepila. Če bi pa pustili dolg

les, bi pri tem gotovo pustili slabo
dozorelega in šibkega, vsled česar
bi bilo mogoče, da bi trte po zim-
i zmrznile ali pa vsaj izdatno oslabi-
le. Takim trtam je pozneje težko
pomagati. Pri obrezovanju po toči
poškodovanih trt moramo tudi pa-
ziti, da odstranimo iz vinograda
vse sveže liste in poganjke, pa naj
jih je toča odbila, ali smo jih sami
odrezali, ker bi drugače služili za
gnezdo peronospori.

Držite modro galico v rezervi.

Navadno kupijo naši ljudje baš
toliko modre galice, kolikor je po-
trebujejo za škropljenje trt ali
krompirja. Avgusta meseca nimajo
več niti prahu modre galice. Ker pa
rabijo v zimskem času modro gali-
co tudi za škropljenje breskev in
drugih dreves, za razkuženje polj-
skih semen (žit) in več drugih stva-
ri, pa jo morajo iskati okoli trgov-
cev, predvsem drogherijah in jo po-
tem plačati po 4 lire za kg in več.
Danes jo dobe po 2 liri in pol, kar
je le precejšnja razlika, oziroma so
zelo lepe obresti.

Zato pa bo skrben kmetovalec
imel doma vedno v zalogi par kg
modre galice, kakor tudi ne sme
manjkati pri nobeni hiši par kg
apna.

Poslano.*)**Opozorilo.**

«Le Assicurazioni di Roma So-
cietà anonima di Assicurazioni e
Riassicurazioni», s sedežem in glav-
nim ravnateljstvom v Rimu, Piazza
Adriana št. 30.

NAZNANJAJO

da sta prof. Osella Giacomo, biva-
joč v Torino, Corso Regina Marghe-
rita št. 72, kakor tudi gosp. Percoss
Corrado, bivajoč v Cormonsu, ne-
hala že od prvega oktobra tisoče-
vetstodvajsetedmega biti zastop-
nika družbe «Le Assicurazioni di
Roma». Od tega dne nimata ome-
njena prof. Osella Giacomo in Per-
coss Corrado nobene pravice skle-
pati pogodbe ali prejemati vplačila
za račun družbe «Le Assicurazioni
di Roma».

Vse to se naznanja vsem, ki imajo
katerekoli vezi z našo družbo.

ISTOČASNO SE NAZNANJA,

da se bodo smatrala neveljavna vsa
vplačila, vse prijave za škodo in
vsaka druga poročila, ki se nana-
šajo na pogodbe z «Assicurazioni
di Roma», ako ne bodo predana
pri sledečih glavnih zastopstvih
družbe «Società Italiana di Assicu-
razioni & Riassicurazioni «Atlante»,
Procuratrice delle Assicurazioni di
Roma», in sicer:

Agencija za Tolmin in okolico:
gosp. Anton Gujon — Staro selo pri
Kobaridu št. 26.

Agencija za Trst in mesto Gori-
ca: gosp. Mario Fabbro, Trst, Piazz
za della Borsa 9, I.

Agencija za Videm in pokrajino:
gosp. Nob. Sernagiotto Giovanni,
Riva Castello I, Udine,
kjer so imenovani g. glavni agenti
in njihovi pooblaščenici, preskrblje-
ni z rednim pooblastilom, vedno na
razpolago gg. zavarovancem za vsa-
ko potrebno postopanje.

„LE ASSICURAZIONI DI ROMA“

Società Anonima
di Assicurazioni & Riassicurazioni
Il Presidente

Ing. Comm. Salvatore Farinetti.

Preklic.*)

Podpisani Franc Jež iz Grgarja
št. 97 preklicuje tem potom vse ža-
ljevke, izgovorjene na škodo g. An-
dreja Biteznika iz Grgarja in jih
obžaluje.

Grgar, dne 5. junija 1928.

Jež Franc.

Zahvala.

Vsem onim, ki so na katerikoli način
izkazali poslednjo čast našemu nepo-
zabnemu bratu, svaku in stricu

Vaclavu Tušarju

izrekamo najtoplejšo zahvalo, posebno
pa gg. Gabrijelu Tavšu in Josipu Kraglju,
obema iz Cerknega, ki sta preskrbela
na licu mesta v Cologni Ferrarese vse
potrebno za prevoz dragega nam po-
kojnika v rojstni kraj, g. orožniškemu
brigadirju v Cerknem za njegovo po-
žrtvovalno posredovanje, preč. duhov-
ščini, zastopnikom oblasti, požarni bram-
bi, pevcem, darovalcem vencev, sploh
vsem, ki so nam stali v tem težkem
trenutku ob strani in ki so se v tako
ogromnem številu udeležili zadnje poti
pokojnega Vaclava.

Cerkno, dne 4. junija 1928.

Žalujoči ostali.

Izjava.*)

Podpisani Bavcon Maks pok. An-
dreja posestnik iz Gojač 30 prekli-
cujem in obžalujem žalitve, katere
sem izrekel čez čast gospoda dr.
Jasniča občinskega tajnika iz Črnič
in se mu zahvaljujem, da mi je od-
pustil in odstopil od kazenske
ovadbe.

Gojače, dne 31. maja 1928.

Maks Bavcon.

*) Za članke pod tem naslovom odgovarja
uredništvo samo v toliko, kolikor zahteva
zakon.

Trgovsko-obrtna zadruga v Gorici
registrovana zadruga z neomejenim
jamstvom v likvidaciji, sklicuje po
podpisnem likvidacijskem odboru
na dan 21. junija t. l. ob 10. uri v
dvorani svoje hiše v ulici Sv. Iva-
na št. 7.

redni občni zbor

s sledečim dnevnim redom:
1. Poročilo likvidacijskega odbora.
2. Poročilo nadzorstva.
3. Potrjenje letnih računov.
4. Razdelitev čistega dobička.
5. Morebitni predlogi.

Letni računi so članom na vpo-
gled med uradnimi urami v zadru-
ginem uradu. Posebni predlogi, o
katerih želijo združniki, da se na
občnem zboru razpravlja, se mo-
rajó naznaniti likvidacijskemu od-
boru najmanj pet dni pred občnim
zborom. — Za slučaj nesklepčnosti
občnega zbora se kliče 14 dni po-
zneje drug občni zbor z istim dnev-
nim redom, ki bo sklepal v smislu
pravil brez ozira na število zasto-
panih deležev.

Likvidacijski odbor.

Kdor proda harmonij za izpod
tisoč lir, naj sporoči »Goriški Stra-
ži« ceno in naslov.

VABILO.

Kmečko-delavska posojilnica v
Sovodnjah ob Soči vabi vse svoje
člane na redni občni zbor, ki se bo
vršil v nedeljo dne 10. junija t. l.
po sv. maši ob 10. uri predp. v ob-
činskem domu.

Dnevni red:

1. Poročilo načelstva in nadzorstva.
2. Potrditev bilance za leto 1927.
3. Volitev načelstva in nadzorstva.
4. Razni predlogi.

Odbor.

VABILO

na redni občni zbor

»POSOJILNICE V PEVMI«

ki bo dne 17. t. m. ob 4. uri popo-
dne v uradnih prostorih z običaj-
nim dnevnim redom.

Načelstvo.

Zahvala

Podpisani se tem potom zahva-
ljuje slavni zavarovalnici »La Fon-
diaria« ter njenemu glavnemu za-
stopniku g. Dragotinu Starcu iz
Barkovelj za povoljno in hitro iz-
plačano odškodnino vsled požara.
Ker je omenjena zavarovalnica zelo
kulantna, jo priporočam vsakomur.

Šatej Andrej, Vrtovin št. 48.

ZOBOZDRAVNIK
Dr. PAOLO NETZBANDT
med. chir.

KOBARID

daje informacije v lekarni in v baru ARRIGONI.

Iščem že rabljen mlatilni stroj,
pogon na roke. Ponudbe pod šifro
»Stroj« Canale d'Isonzo (poste re-
stante).

Kaj je novega na deželi?

Cerkno.

(Pogreb Vaclava Tušarja).

Zadnje soboto predpoldne smo nesli k zadnjemu počitku telesne ostanke našega nesrečnega Vencelja. Bil je žalosten dan za Cerkno in celotno okolico. Še narava je žalovala z nami; nebo je bilo zastrto z visečimi oblaki, ki so se od časa do časa zasolžili v rahli rosi in bilo je hladno, da je šlo do kosti.

Ko je v petek kmalu popoldne pripeljal pogrebni avtomobil iz Ferrare dragega pokojnika zopet med nas in je bila krsta položena na mrtvaški oder v domači hiši, se je pričelo tugobno romanje. Ves popoldan, vso noč do pogreba so prihajali Cerkljani in okoličani kropit; bilo je neprestano prihajanje in odhajanje. In skoro nisi čul besede. Vsa teža zagonetnosti, ki še danes obdaja Tušarjevo smrt, je ležala nad stotinami, katere je prevzel nekak tih strah, združen z globoko boleščjo.

V soboto predpoldne so se začele zgrinjati proti Cerknu številne množice iz vseh cerkljanskih hribov; komur je le količkaj dopuščal čas, je prihitel k pogrebu. Prišli so tudi prijatelji iz Idrije, Sp. Idrije, Gorice in drugod. Bil je pogreb kakoršnega Cerkno še ni videlo. Ko se je kmalu po deveti uri razvil žalni spreved izpred Štravsove hiše proti pokopališču sv. Jerneja, nisi mogel pregledati dolge vrste od začetka do konca. Za križem je stopala številna skupina belooblečenih deklet s šopki. Potem so sledili številni venci — okrog 10 —, katere so spremljale stotine kmečkih mož in mladeničev. Nato je prišla s cvetjem pokrita težka krsta, pred katero je stopala duhovščina — 7 duhovnikov z g. dekanom na čelu. Za krsto so jokali potrti sorodniki, kateri se nikakor ne morejo zživeti v misel, da so za vedno zgubili svojega ljubljence. Za sorodniki so šli številni zastopniki raznih oblastev in organizacij ter oddaljenejši prijatelji. Spreved je zaključila dolga in široka vrsta žensk. Cerkev sv. Jerneja na pokopališču je bila veliko premajhna za vso množico. Zelo lep je bil pogled na cerkev s kora. V sredi cerkve je počivala krsta. Ob obeh straneh jo je stražila tridesetorica ognjegascvov v uniformah. Ob stenu so bili razpostavljeni venci, pred oltarjem so stale deklice s šopki, v ozadju je bila natrpana pa črna množica pogrebcev. Res, prav pestra slika. Po v srce segajočih viljah je bral g. dekan slovesno mašo zadušnico; cerkveni pevski zbor je vzneseno prepeval »Requiem«. Ob enem so tudi trije drugi gospodje opravili črne sv. maše. Po cerkvenih obredih so pevci zapeli ganljivo »Vigred se povrne«. Nato je bila krsta prenešana na pokopališče, kjer je bila spuščena v grob k pokojnikovim staršem. Po molitvah duhovnikov je zapel pevski zbor večno lepo »Nad zvezdami« in bivši župan g. Rojic je spregovoril zvestemu prijatelju nekaj prisrčnih besed v slovo. In bil je konec: na krsto so začele padati ruševine, pomešane s šopki in cvetjem, ki so jih metala v globino dekleta. Ogromna množica, ki se je zgrnila okrog groba, se je pa le počasi in med zadušnim jokom številnih trgala od prerane gomile. Snivaj v božjem miru, dragi Vencelj, mi te ne bomo pozabili!

Kamno.

Živimo in trpimo kot drugod. Nov most gradimo, da bi manj trpeli in se zvezali z boljšim življenjem in stopili bolj v svet. Most je zelo zaželen in potreben. Delo bi hitro napredovalo, če ne bi tako deževalo. Prosimi moramo Boga: Do-

volj je moče, nebeški Oče. Te dni se vreme boljša. Bog daj! Če ne, ne vemo, kaj bo s pridelki. Meseca maja smo se zbirali zvečer sami v cerkvi, ker nimamo duhovnika. Molimo Najsvetejše, častimo majniško Kraljico z molitvijo in skromnim petjem, kolikor pač moremo. Poročajte pa še od drugod, kako ste letos obhajali šmarnice. Pri nas imamo harmonij in tudi orgle za silo, a organista ni, kot še marsikje ne — zadnji čas tudi v Kobaridu in v Tolminu ne. Ob nedeljah pojemo le »na suhem«, včasih pa sploh pustimo. Zadnji čas smo znova začeli. Morda bo šlo. Vsaj za Sv. Trojico, ki je naš farni praznik, bi radi malo bolje zapeli. Se govori, da pride na Sv. Trojico zadnjič k nam tolm. kaplan maševat, češ, da ne moreta sama več zmagovati Tolmina in Kamna, pa ta vest je brez podlage. Sicer pa glede petja toliko že spravimo skupaj kot imajo sedaj po vel. noči v Tolminu pri glavni farni maši ob 10½: mežnar-organist pred oltarjem igra na harmonij in večinoma tudi sam poje; kvečjemu še v kakem kotu mu kdo malo pomaga, kakor pri črnih mašah. Še na binkošti je bilo tako. Kdo je kriv, da je v Tolminu sedaj tako slabo petje, je težko reči. Kako bo s petjem pri procesiji sv. R. T.? In o birmi? Dolžnost tistih, ki so petje uničili, bi bila, da zopet popravijo napako, naj bo kdorkoli kriv. Božja in Tolmina čast zahteva to — se nam zdi...

Fojana.

Po tolikih mrzlih in deževnih dneh, so vendar prišli gorki in solnčni binkoštni prazniki. Kakor vsako leto, smo tudi letos obhajali običajno letni shod pri Sv. Duhu, ker je ta cerkva sv. Duhu posvečena. Slišali smo pridigo g. župnika Kosa iz Biljane. Njegovi nauki nam bodo v tolažbo. Po sv. maši se je razvila proti cerkvi sv. Florijana procesija. Slišali smo lepo petje pod vodstvom g. organista Simonitija. Prišlo je veliko število Bricev; že dolgo jih ni bilo toliko. To priča, da Brici še spoštujejo cerkvene zapovedi. Najbolj smo pogrešali našega pok. g. Spitzerja, katerega ni bilo več med nami, čeravno nam ga nadomestuje točno g. kurat iz Medane, za kar mu gre čast in hvala. — Dragi bravci »G. Straže«, še nekaj izrednega. Vsako leto smo imeli v majniku črešnje na trgu v Korminu, a letos nam jih mesec majnik ni dal, kar smo zelo pogrešali.

Modrejce.

Ker se noče nihče oglašiti iz naše vasi, sem se namenil jaz napisati par vrstic, da ne bodo mislili, da spimo. Čeravno nas ovira slabo vreme, smo spravili pomladno seme o pravem času v tla. Gospodarsko smo šibki, pečamo se po večini s poljedelstvom in živinorejo, ki ni posebno na višku. Tare nas denarna kriza, kar ni posebno čudno; z davki ne odlašajo, ki niso majhni, zlasti ne če računamo z dohodki, ki so polovični kot druga leta. Kar kupiš, moraš drago plačati, svoje blago moraš pa dati za vsako ceno. Glavni vir dohodkov je živina oziroma mleko, ki ga nosimo nekateri v mlekarino g. Zbogarja pri Sv. Luciji; drugi pa predelujejo doma. Trije gospodarji so si nabavili lastne posnemalnike. Poprej smo oddajali združni mlekarino pri Sv. Luciji, pa sedaj je prenehala delovati; zakaj se ne ve, ali radi premajhne množice mleka ali slabo urejenega gospodarstva. Zato vam svetujem, dragi sovaščani: združimo se in ustanovimo v lastni vasi mlekarino, dovolj mleka imamo in zmožni smo tudi toliko, da bomo vodili, potem se boste prepričali, da je v združni-

štvu moč. Omenim naj še to, da naj bodo naši fantje bolj obzirni v ponočnih urah do spečih vaščanov, ker smo siti njih vpitja po vasi, in naj raje prihranijo za stara leta kakor lirco, katerih menda ni v preobilici. Vaščan.

Lokavec pri Ajdovščini.

Ker odpade birmovanje v Sv. Tomažu, zato bo sv. birma pri nas v sredo dne 20. junija (in ne v soboto). — Odkar nas je zapustil g. L. Paljk, smo ostali v cerkvi brez organista, toda naš pevski zbor se drži krepko in vztraja na svojem mestu, za kar smo mu hvaležni. Vendar želimo, da bi se naši orglje zopet oglašile pri službi božji. Naj poskrbi za to pristojna oblast! — Letos se obhaaja tu 200letnica naše cerkve, oziroma ustanovitve duhovnije. Ker je dosedanja cerkev res premajhna za duhovnijo, ki šteje čez 1000 duš, pa tudi pre-skromna in v slabem stanju za tako občino, ki ima vendar nekaj premožnih posestnikov in trgovcev, bo treba misliti na zidanje nove cerkve. Nekaj bodo pomagali k temu tudi naši dolarski strici iz Amerike.

Idrijske novice.

Nesreča.

V torek dne 29. maja je v Leopoldovem predmestju v Idriji ubilo enega vojaka, drugega pa ranilo. Pri napenjanju vrvi v svrhu prevažanja materijala po zraku h kasarni, katero bodo gradili za Sv. Antonom, se je pri tisti napeljavi vlomil en zob in drog je s strašno silo udaril enega vojaka za vrat, da je bil na mestu mrtev, drugega so odnesli v bolnico.

Beseda prihodnjim prejemnikom odškodninskih zvonov.

Uradno zagotovljena odškodninska nabava cerkv. zvonov napreduje, četudi s polževo počasnostjo. V bližini okolici so se novejšem času zvoniki že precej napolnili, (tudi v podružnicah), žal da ne v našo zadovoljnost. Mnoge cerkve imajo zdaj slabše zvonove kakor pred vojno. Ne moremo si skoraj pomagati. Cela akcija nima že več podobe odškodovanja, pač pa podobo miloščine. Ta nehvaležni posel občutijo najgrenkejšo naši prečastiti gg. cerkveni predstojniki, ki hodijo v vzpostavitevni urad v Treviž (Treviso). Kako grenka je ta pot, s katere se vračajo navadno nezadovoljni! Vendar imajo nekateri gospodje »debelo kožo« vsaj toliko, da se jim prepušča izbira zvonarne. — Kdor to doseže, doseže v sedanjih razmerah mnogo. Vendar je treba poizkusiti še kaj drugega in o tem v naslednjih vrsticah.

1. Prostovoljna izbira zvonarja je glavna pridobitev. Znano je, da imamo v bližini eno zvonarno prav dobro, eno pa nepriporočljivo. Dobro zvonarna nas že sama oprošča skrbi.

2. Ako ste prisiljeni udati se izberi zvonarne, zahtevajte, da se morajo zvonovi pustiti kakor izidejo iz livne jame, zahtevajte, da se zvonarju prepove vsako popraviljanje slabo izpadlega glavnega glasu s pilo ali celó z dletom. Bolje je, da niso glavni glasovi prav uglaseni, kakor da bi se s pilo razglašala harmonija delnih, glasov ter s tem uničevala dobrotta zvona. Če le morete, pridite se sami prepričati v zvonarno, da ni noben zvon piljen in če je, pošljite takoj telegrafično protest komisarijatu v Treviž!

3. Izprositi si dovoljenja, da se obesijo zvonovi na lesene jame z zobatimi čepi (osmi). Za to menda ne bo zaprek, zlasti če so jarmi prejšnjih zvonov porabljeni.

4. Ko vam zvonar sporoči, da so zvonovi pripravljene za oddajo, vložite prošnjo na komisarijat v Treviž, naj vam pošlje prepis ocene kolavdatorja v zvonarni... z motivacijo, da se mora ocena zvonov (ozir. njen prepis) vložiti v cerkv. arhiv. Ako vsebuje ocena le fraze ali celó nulla osta ali če ne prejmete niti tega prepisa, je vam odprta še ena pot kot možem, ki hočejo vedeti, kaj imajo v zvoniku: Dajte zvonove v zvoniku tehnično preizkusiti ter vložite tehnično oceno v cerkv. arhiv!

5. Ako so bili predvojni zvonovi vlti v Ljubljani, torej težjega težnega sistema kot sedanji italijanski, zahtevajte zanje ne le enake glasove, ampak tudi enako težo. V to ste upravičeni po okrožnici »L'Opere di Soccorso« z dne 30. avg. 1922 št. 15, točka 14, str. 7. Ako tega ne storite, dobite sicer zvonove istih glasov, pa manjše teže. — En zgled. V moji rojstni vasi so morali oddati iz župnijskega zvonika tri manjše zvonove (f¹, g¹, a¹), ki so tehtali 2186 kg. Italijanski zvonovi istih glasov pa tehtajo 1510 kg. Če torej cerkv. predstojništvo ne zahteva teže prejšnjih zvonov, bo na škodi za 676 kg bron. To znaša okroglo 10 tisočakov lir

Iv. M—a.

Drobne vesti.

Zgodovinska papiga.

Te dni je v Brightonu na Angleškem poginila neka papiga, ki je bila stara 170 let. S to papigo se je baje večkrat zabaval francoski cesar Napoleon I. Papiga je znala angleški in francoski. Z njo je izgini- lo zadnje živo bitje, ki je govorilo z velikim Napoleonom.

Dober želodec.

V neki londonski bolnici je te dni umrl 40 letni John Ainoworth. Vzroka smrti niso mogli dognati. Zato so truplo secirali in našli v želodcu 243 gumbov, 483 majhnih kamenčkov, 209 igel in mnogo jeklenih drobcev, stanijola itd. Zanimivo pa je dejstvo, da ni umrl nikdar tožil o bolečinah v želodcu.

Tržne cene.

5. junija 1928.

Česen 90 vin. do 1 L kg; šparglji L 2.40 do 3 kg; artičoki 20 do 50 cent. komad; čebula 80 cent. do 1 L kg; fižol navaden L 1.80 kg; fižol koks L 2.60 kg; solata 60 do 80 cent. krompir novi L 1 do 1.10 kg; krompir stari 80 do 90 cent. kg; grah L 1.10 do 1.40 kg; radič L 1 do 2.60 kg; špinača L 1 do 1.20 kg; vrzote 50 do 70 cent. kg; črešnje L 2 do 4.60 kg; smukvice 7 do 8 L kg; limoni 15 do 20 cent. komad; maslo sveže L 14 do 14.50 kg; maslo presno L 17 do 18 kg; mleko L 1 do 1.10 liter; med L 8 kg; jajca 45 do 50 vin.

Valuta.

Dne 5. junija si dobil:

za 100 franc. frankov	74.50 do 74.80	Lir
za 100 belg. frankov	263.— do 267.—	"
za 100 švic. frankov	364.75 do 366.75	"
za 100 češ.-slov. kron	56.10 do 56.40	"
za 100 dinarjev	33.30 do 33.60	"
za 1 šterling	92.56 do 92.76	"
za 1 dolar	18.92 do 18.98	"
Novci po 20 frankov	72.50 do 74.50	"
za 100 avst. šilingov	264.20 do 270.20	"

Benečijske obveznice

dne 6. junija 1928: 78.80—79.

Darovi.

Za Alojzijevišče: Veleč. g. Ignacij Leban, župnik v Batujah, 50 L. Pri-srčna hvala!

Za Sirotišče sv. Družine: P. n. g. Kristina Bunc v spomin pok. Ambroža Furlanija 30 L; S. Z. 10 L. — Srčna hvala!

Gostje na svatbi Kavš v Soči 28 — 41 zbrali za misijone Lir 47. — Srčna hvala! Bog poplačaj stoterol! — Misijonski odbor v Gorici.

Na prodaj je posestvo na Grahovem ob cesti. Zemljišča približno 2 ha. Hiša in hlev sta krita z opeko, pripravna za vsako obrt. Istotam čevlarski šivalni stroj. Vse pod ugodnimi pogoji radi selitve. Pirih Alojzij, Grahovo št. 82.

Na prodaj je čevlarski šivalni stroj »Kaiser« v boljšem stanju po primerni ceni. Več se izve pri Alojziju Volku, Trnovo pri Gorici št. 81.

Moderna zlatarna, Corso Verdi šte. 13. — Birmski, poročni in krstni darovi po zmernih cenah. Popravila ur in zlatarskih predmetov izvršujem z jamstvom in hitro. Kupujem krone, srebro, staro zlato po najvišjih cenah.

Pozor botrce in botrčiki!
Prav lepa birmska darila po znižanih cenah kupite pri urarju in zlatarju Franju Keber v Idriji.

Höybergove aparate

za določanje toščobe v mleku

butirometre, pipete
in druge rezervne dele

po novih, znižanih cenah dobite pri

inž. Fr. Peganu — Trst,
Via Valdirivo šte. 19-III.

zastopniku

The Höyberg Company Ltd.

OKULISTIČNI AMBULATORIJ

Dott. Gilberto Delneri

zdravnik kirurg

sprejema od 11½ do 12½ dop.
in od 3 do 4 pop.

Corso Verdi 28, Gorica.

L. KOMEL

Gorica — Trg sv. Antona št. 5,

kupi vsako množino

PRŠUTOV

Plačuje po dnevnih cenah.

Dott. Gius. Comel

specialist za bolezni v

nšesih, nosu in grlu,

bivši operator na univ. klinikah prof. Neumann-a in Hajek-a na Dunaju in asistent prof. Brunetti v oddelku za nosne in ušesne bolezni v mestni bolnišnici v Benetkah.

Sprejema od 9-11 predp. in od 3-4 pop.

Gorica, Via Garibaldi 11 (prej Teatro)

Zdravnik

za zobe in usta

Dr. LOJZ KRAIGHER

sprejema v GORICI

Piazza della Vittoria šte. 20

in v svoji podružnici

pri SV. LUCIJI šte. 35

The New DECCA 66

Če poslušate novo DECCA
slišite samo godbo, čudežno po moči in glasu.

Pridite in poslušajte!!!

E. Wokulat & C.

GORICA, Corso

Telefon 347.

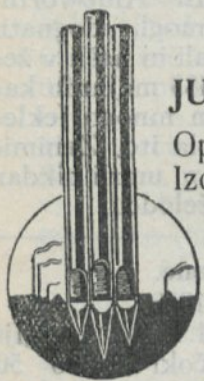

Tovarna piščalk za orgle

JURIJ BENČZ — Gorica — Via Seminario šte. 20

Opremljena z modernimi stroji na električni obrat. — Izdeluje vsakovrstne piščalke iz cina in cinka po zelo ugodnih cenah in z večletnim jamstvom. — Preliha stare piščalke. — Na željo osebni obisk - Strokovnjaška pojasnila o vsakem vprašanju orglarske obrti, proračuni neobvezno - vse brezplačno.

UVOZ ————— IZVOZ

Važno!

Važno!

Kmetovalci!

Predno kupite posnemalnik, zahtevajte moj ilustrirani ceniki, ki ga pošljem vsakemu na zahtevo brezplačno, ali pa oglejte si osebno posnemalnik znamke „ROTH“ v moji trgovini ali pa pri komu, ki ga ima že v rabi, in prepričali se boste, da so moji posnemalniki **boljši** in **veliko cenejši** od drugih. Ob enem naznanjam, da je samo gospod **Josip Medvešček** potnik moje tvrdke in nihče drugi.

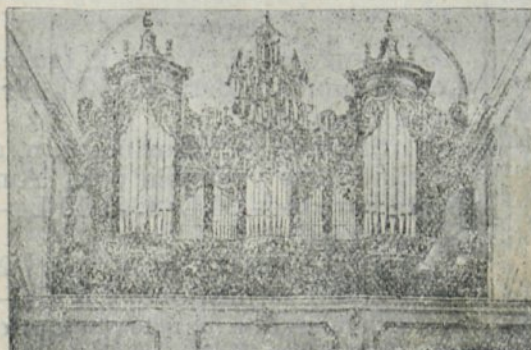
Just Ušaj,

zastopnik tovarne mlekarjskih strojev „ROTH“ v Stuttgartu na Nemškem.

Gorica, Piazza della Vittoria šte. 4

Prodaja na obroke.

ZITZMANN & JEŽEK

Tovarna orgelj, harmonijev in klavirjev, — ustanovljena l. 1925. — Delo prvovrstno, po vsakem načrtu. Cene zmerne.

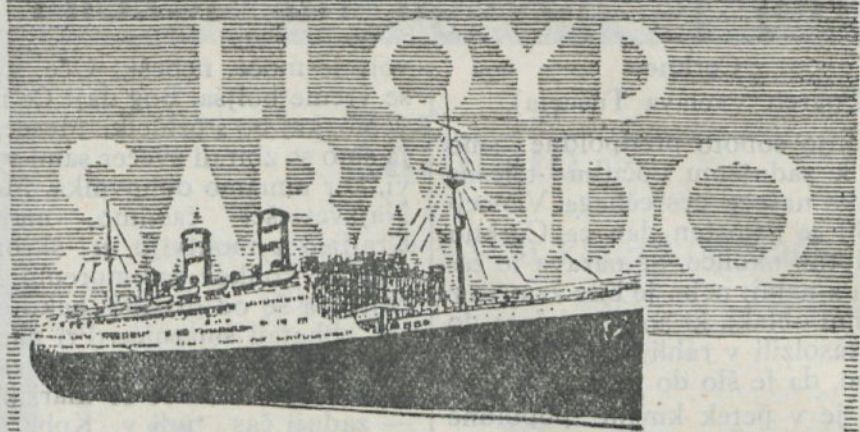
Glasbeni svetovalec:

Emil Komel, učitelj glasbe.

Odlične reference!!!

GORICA - Corso Verdi šte. 30

STANOVANJE: Via Ponte Isonzo 17

Nagla vožnja v Amerike in v Avstralijo
z novimi velikimi brzoparniki.

Prihodnje vožnje iz Genove:

„Conte Grande“ - „Conte Biancamano“

Iz Genove v New York v 9. dneh.

„Conte Rosso“ - „Conte Verde“

„Principessa Maria“ - „Principessa Giovanna“

Iz Genove v Buenos Ayres v 13½ dneh.

„Principe di Udine“ - „Maria Cristina“

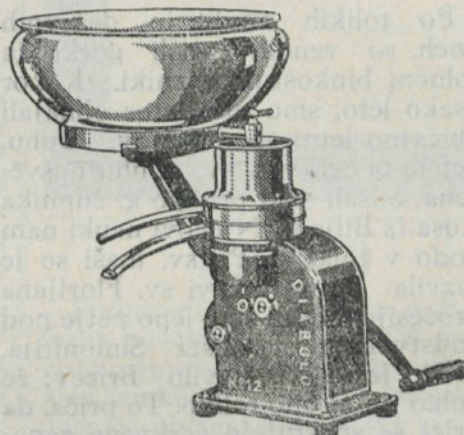
Iz Genove v Avstralijo v 37. dneh.

Vsi parniki so preskrbljeni z brzoparnom „Marconi“ — električno razsvetlavo — izvrstno kuhinjo in največjim komfortom.

Tretji razred ima udobne kabine z 2, 4 in 6 posteljami dostojno opremljenimi, prostorne jedilne dvorane — dvorane za kadičce — dvorane za dame — mostove za sprehajanje — kopelji — kino.

Pojasnila daje zastopnik LLOYD SABAUDO

F. ROSICH, GORICA, Via Contavalle št. 4 Telefon št. 3-74

Temeljita izraba mleka doma, v mlekarni in na planini je mogoča edino s pomočjo posnemalnika

DIABOLO

ki je prvovrsten švedski svetovni izdelek, trpežen. priprost.

Plačuje se lahko v obrokih.

Večletno jamstvo tovarne. Krajevni zastopniki se iščejo. Ceniki in katalogi so brezplačno na razpolago.

KNUT JONSON, BOLZANO

Pojasnila prebivalcem goriške pokrajine dajejo zastopnik tvrdke:

Vittorio Jonson - Gorica, Via Contavalle 4-II.
in Josip Kovačič, trgovina, Idrija pri Bači 94

Teod. Hribar (nasl.) - Gorica

CORSO VERDI 32 - - (hiša Centr. Posoj.)

Velika zaloga češkega platna iz znans tovarne Regenhardt & Raymann, vsakovrstno blago za poročence kakor tudi velika izbira moškega in ženskega sukna.

Blago solidno!

Cene zmerne!

PODRUŽNICA

Ljubljanske kreditne banke v Gorici

Corso Verdi „Trgovski Dom“

Telefon številka 50

Brzojavni naslov: Ljubljanska banka

Delniška glavnica

Din. 50,000.000

Centrala LJUBLJANA

Rezerve

Din. 10,000.000

Podružnice in agencije: Brežice, Celje, Črnomelj, Gorica, Kranj, Logatec, Maribor, Metković, Novi Sad, Novomesto, Ptuj, Prevalje, Rakek, Sarajevo, Slovenjgradec, Split, Trst. Sezonska ekspozitura: Rogaska Slatina.

Vloge na knjižice po 4 %.

Vloge v tekočem računu lir ali dinarjev, (najugodnejše obrestne mere).

Nakup valut, čekov, deviz in obliž. cij vojne odškodnine (bonov) po najugodnejših cenah.

Nakazila v tu- in inozemstvo.

Borzni in ostali bančni posli.